

Ceza Genel Kurulu 2016/1141 E. , 2019/614 K.**"İçtihat Metni"**

Kararı Veren

Yargıtay Dairesi : 6. Ceza Dairesi

Mahkemesi : Asliye Ceza

Sayı : 692-94

Hırsızlık suçundan sanık ...'ın 765 sayılı TCK'nın 491/4, 522, 59, 40 ve 36. maddeleri uyarınca 10 ay 25 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, müsadereye ve mahsuba ilişkin Afyonkarahisar 1. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 29.01.2004 tarihli ve 692-94 sayılı hüküm, temyiz edilmeksizin 15.03.2004 tarihinde kesinleşmiştir.

5237 sayılı TCK'nın 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmesi nedeniyle hükümlünün talebi üzerine yapılan uyarılama yargılaması sonucunda hükümlünün talebinin reddine ilişkin Yerel Mahkemece verilen 15.06.2005 tarihli ve 692-94 sayılı ek kararın hükümlü tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 6. Ceza Dairesince 13.04.2010 tarih ve 15286-4269 sayı ile bu kararın onanmasına karar verilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 12.04.2016 tarih ve 117416 sayı ile;

"Sanık ... hakkında, Afyonkarahisar 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 29.01.2004 tarih ve 2002/692 Esas, 2004/94 Kararı ile hırsızlık suçundan 765 sayılı TCK'nın 491/4, 522, 62. maddelerine göre sonuçta 10 ay 25 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiş, yokluğunda verilen karar sanığın konutunda, ilgili muhatap imzadan imtina ettiğinden Tebligat Kanunu'nun 21. maddesine göre tebliğ edildiği bildirilmiş ise de sanık 27.10.2006 tarihli dilekçesiyle tebliğ tarihinde cezaevinde olduğunu iddia etmiş, Isparta E Tipi Kapalı Cezaevi Müdürlüğü'nün 09.02.2016 tarihli dosya içerisindeki yazısına göre, sanık ...'ın 14.01.2004 tarihinde cezaevine alındığı, 23.03.2004 tarihinde ise tahliye olduğunun bildirildiği, bu durumda yokluğunda verilen kararın konutunda 05.03.2004 tarihinde tebliği sırasında Isparta Cezaevinde olduğu, bu nedenle 29.01.2004 tarihli kararın usulsüz yapılan tebligat nedeniyle kesinleşmediği" düşüncesiyle itiraz kanun yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 6. Ceza Dairesince, 09.06.2016 tarih ve 3609-4929 sayı ile itirazın yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

TÜRK MİLLETİ ADINA**CEZA GENEL KURULU KARARI**

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Yerel Mahkemenin 29.01.2004 tarihli ve 692-94 sayılı kararının sanığa usulüne uygun olarak tebliğ edilip edilmediğinin, buna bağlı olarak Özel Dairenin onama kararının yerinde olup olmadığının belirlenmesine ilişkindir.

İncelenen dosya kapsamından;

Sanık hakkında hırsızlık suçundan yapılan yargılama sonucunda kurulan 29.01.2004 tarihli ve 692-94 sayılı 10 ay 25 gün hapis cezasına ilişkin mahkûmiyet hükmünün temyiz edilmediğinden bahisle 16.03.2004 tarihinde kesinleşme tarihi 15.03.2004 olarak gösterilip kesinleştirildiği,

Yerel Mahkeme hükmündeki yasa yolu bildirimimin; "...sanıkların giyaplarında C. Savcısının huzuru ile talebe uygun şekilde yasa yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup anlatıldı." şeklinde olduğu, Gerekçeli kararın sanığa tebliğine ilişkin tebliğ mazbatasında "İlgili muhatabın imzadan imtina ettiğinden Tebligat Kanununun 21. maddesine Ece mahallesi muhtarı Ahmet Aktürke 05.03.2004 tarihinde tebliğ edildi." şeklinde açıklama bulunduğu,

03.08.2004 tarihli müddetnamede sanığın 02.08.2004 tarihinde cezaevine girdiğinin, bihakkın tahliye tarihinin ise 27.03.2005 olduğunun belirtildiği;

Sanık tarafından Afyonkarahisar 1. Asliye Ceza Mahkemesine sunulan 20.05.2005 tarihli dilekçede; Afyonkarahisar 1. Asliye Ceza Mahkemesince 29.01.2004 tarihinde 10 ay 25 gün hapis cezasına mahkûm edildiğini, bu mahkûmiyet hükmünün 15.03.2004 tarihinde kesinleştirildiğini, bir başka hırsızlık suçundan 43 gün tutuklu kaldıktan sonra beraat ettiğini, bu nedenle oradaki sürenin bu cezadan mahsup edilmesini talep ettiğini bildirdiği, bu talebin Afyon 1. Asliye Ceza Mahkemesince reddedildiği;

Afyon 1. Asliye Ceza Mahkemesince sanığın talebi üzerine yapılan uyarılama yargılaması sonucu 15.06.2005 tarihli ve 2002/692 esas sayılı ek kararıyla talebin reddine karar verildiği, bu kararın sanığa 24.06.2005 tarihinde tebliğ edildiği,

Sanığın 27.06.2005 tarihli dilekçesi ile; Yerel Mahkemenin 15.06.2005 tarihli ve 2002/692 esas sayılı ek kararına itiraz ettiği, Afyonkarahisar Ağır Ceza Mahkemesi ise 07.07.2005 tarihli kararıyla bu itirazın reddine karar verdiği,

Saniğin 04.10.2006 tarihli dilekçesi ile; Yerel Mahkemece hakkında kurulan mahkûmiyet hükmüne yönelik gerekçeli karar kendisine tebliğ edilmediği için temyiz hakkını kullanmadığını, buna rağmen kararın kesinleştirildiğini, bu nedenle eski hale getirme isteminin kabul edilmesini ve infazının iptal edilip kararın kendisine tebliğ edilerek temyiz hakkının kullanılmasını talep ettiği, bu talebin Yerel Mahkemece 11.10.2006 tarihli ek karar ile saniğa usulüne uygun tebligat yapıldığından bahisle reddedildiği, bu kararın saniğa 19.10.2006 tarihinde tebliğ edildiği,

Saniğin 27.10.2006 tarihli dilekçesi ile; tebligat tarihinde evde olmadığını, postacının evde olmadığı için imzadan imtina ettiğini yazmış olabileceğini, postacının hata yaptığını ve onun geldiği tarihte kendisinin Isparta Kapalı Cezaevinde olduğunu, kararın kendisine gönderilerek temyiz hakkının verilmesini talep ettiği,

Sanık tarafından Yerel Mahkemeye sunulan 31.01.2007 tarihli dilekçe ile; Yerel Mahkemenin 11.10.2006 tarihli ek kararına karşı kanun yarına bozma yoluna başvurulmasının istendiği,

Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 23.03.2007 tarihli yazısıyla “..ek karara karşı yapılan itiraz üzerine mercii Afyonkarahisar Ağır Ceza Mahkemesince verilen kararın hukuki değerden yoksun bulunduğu, ek kararın 24.06.2005 tarihinde tebliğ üzerine süresi içerisinde hükümlü tarafından verilen 27.06.2005 tarihli itiraz dilekçesinin ise temyiz dilekçesi olarak kabulü ile merciiince değerlendirilmesi gerektiği düşünülmüş, anılan karar kanun yararına bozma incelemesine konu edilmemiştir.” denildiği,

Sanık hakkında Yerel Mahkemece kurulan uyarlama yargılanmasının reddine dair 15.06.2005 tarihli ek kararın Yargıtay 6. Ceza Dairesince temyizen incelenmesi üzerine 13.04.2010 tarih ve 15286-4269 sayı ile onanmasına karar verildiği,

Isparta E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun 09.02.2016 tarihli yazısında; saniğin 14.01.2004 ile 23.03.2004 tarihleri arasında tutuklu olarak cezaevinde bulunduğu belirtilmiştir,

Saniğin 28.12.2015 tarihli dilekçesiyle eski hâle getirme ve kesinleşmenin kaldırılmasını talep edildiği, Yerel Mahkemece bu talep kabul edilerek 17.02.2016 tarihli kararıyla davanın eski hâle getirilmesine karar verildiği, bunun üzerine gerekçeli kararın saniğa 07.03.2016 tarihinde tebliğ edilmesi üzerine sanık tarafından 08.03.2016 tarihli temyiz dilekçesi verildiği,

Anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın sağlıklı bir hukuki çözüme kavuşturulabilmesi için bu konudaki anayasal ve kanuni düzenlemelerin incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

Anayasanın “Hak arama hürriyeti” başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrası;

“Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir...”,

“Temel hak ve hürriyetlerin korunması” başlıklı 40. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ise;

“Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır...” şeklinde düzenlenmiş olup Anayasamızın 36. maddesinde, herkesin, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu, 40. maddesinde, Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlâl edilen herkesin, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkının bulunduğu belirtilmiştir.

Karar tarihinde yürürlükte bulunan 1412 sayılı CMUK'nın “Hükümün esbabı mucibesi ve hüküm fıkrasının ihtiva edeceği noktalar” başlıklı 268. maddesinin dördüncü fıkrasının;

“Hüküm fıkrasında; 253 üncü maddeye göre verilen kararın ne olduğunun, uygulanan kanun maddelerinin, verilen ceza miktarının, kanun yollarına başvurma mümkün olup olmadığını tereddüte yer vermeyecek şekilde açıkça gösterilmesi gerekir.”,

“Mehle riayet imkansızlığı” başlıklı 41. maddesi ise;

“Mücbir sebepler veya beklenilmeyen veya sakınılması kabil olmıyan hadiseler neticesi olarak, bir mehle riayet imkansızlığı hasil olursa, mehlin bitmesinden hasil olacak neticeye karşı eski hale getirme talep olunabilir. Yapılan bir tebliğden kusuru olmaksızın haberdar olamamak keyfiyeti beklenilmeyen ve sakınılması mümkün olmıyan hallerdendir.” biçiminde düzenlenmiş olup mücbir sebepler veya beklenilmeyen veya sakınılması kabil olmayan durumlarda süreyi geçirmiş olan kişinin, eski hale getirme isteminde bulunabileceği, yapılan bir tebliğden kusuru olmaksızın haberdar olunmaması hâli de bu durumlardan birisi olarak kabul edilmiştir.

Karar tarihinde yürürlükte bulunan 1412 sayılı CMUK'nın “Eski hale getirme istidasının verilmesi” başlıklı 42. maddesinde de eski hâle getirme dilekçesinin, engelin kalkmasından itibaren bir hafta içerisinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verileceği, dilekçe sahibinin, süreye neden riayet etmediğine ilişkin sebepleri, elindeki delilleri de ekleyerek açıklayacağı, dilekçe verildiği anda usule ilişkin yapılamayan işlemlerin de yerine getirileceği belirtildikten sonra, “Eski hale getirme istidasının mercii ve bu husustaki kararlar” başlıklı 43/1. maddesinde; “Mehli içinde usul muamelesi yapılmış olsaydı esasa hangi mahkeme hükmedecek idiye eski hale getirme istidası hakkında dahi o mahkeme karar verir.” şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir.

Anılan düzenleme 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun “Eski hâle getirme dilekçesi üzerine verilecek karar” başlıklı 42/1. maddesindeki; “Süresi içinde usul işlemi yapılsaydı, esasa hangi mahkeme hükmedecek idiye, eski hâle getirme dilekçesi hakkında da o mahkeme karar verir.” biçimindeki

düzenleme ile tamamen aynıdır.

Ceza Genel Kurulunun 16.12.2008 tarihli 144-234, 23.09.1974 tarihli 227-408 ve 16.04.1973 tarihli 213-345 sayılı kararlarında da açıkça vurgulandığı ve yargısal kararlarla da istikrarlı şekilde uygulandığı üzere, temyiz süresinin geçirilmiş olması nedeniyle ileri sürülen eski hâle getirme istemleri hakkında inceleme ve karar verme görevi Yargıtaya aittir.

Bu aşamada kararların açıklanması ve tebliği ile temyiz talebi ve süresi üzerinde durulmasında fayda bulunmamaktadır.

Karar tarihinde yürürlükte bulunan 1412 sayılı CMUK'nın "Kararın Tefhim ve Tebliği" başlıklı 33. maddesinde;

"Alakadar tarafın yüzüne karşı ittihaz edilen kararlar kendisine tefhim olunur ve isterse kararın bir sureti de verilir.

Diğer kararlar tebliğ olunur." hükmüne yer verilmek suretiyle temyiz incelemesinin yapılabilmesi için, temyiz kanun yoluna başvuru hakkı bulunanların kararı tefhim veya tebliğ yoluyla öğrenmelerinin sağlanması gerektiği kanuni bir mecburiyet olarak düzenlenmiştir.

Karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 1412 sayılı CMUK'nın 310. maddesinin birinci fıkrası; "Temyiz talebi, hükmün tefhiminden bir hafta içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabıt katibine yapılacak beyanla olur. Beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hakime tasdik ettirilir" ikinci fıkrası ise "Hükmün tefhimi saniğin yokluğunda olmuşsa bu süre tebliğ tarihinden başlar." şeklinde hüküm altına alınarak temyiz süresinin yüze karşı verilen kararlarda hükmün tefhimi ile, yoklukta verilen kararlarda ise gerekçeli kararın tebliği ile başlayacağı belirtilmiştir.

Konumuzla ilgisi bakımından usulüne aykırı tebliğin hangi hâllerde geçerli olacağına da değinilmesi gerekmektedir.

7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun "Usulüne aykırı tebliğin hükmü" başlıklı 32. maddesi;

"Tebliğ usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatabı tebliğe muttali olmuş ise muteber sayılır.

Muhatabın beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi addolunur."

Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in "Usulüne aykırı Tebliğin Hükmü" başlıklı 53. maddesi ise;

"(1) Tebliğ, usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatabı tebliği öğrenmiş ise geçerlidir. Aksi takdirde tebligat yapılmamış sayılır. Muhatab, her ne şekilde olursa olsun tebliğ evrakını veya davetiyeyi alırsa ya da bunların içeriğini öğrenirse tebliği öğrenmiş sayılır.

(2) Muhatabın tebliği öğrendiğini beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi olarak kabul edilir

(3) Tebliğin usulüne aykırı yapılmış olması halinde, muhatabın tebliği öğrendiğinin ve bunun tarihinin iddia ve ispatı mümkün değildir." şeklinde düzenlenmek suretiyle saniğin tebliği öğrendiğini beyan ettiği veya hâl ve hareketleri ile bunu ortaya koyduğu tarihte tebliğin geçerli olacağı kabul edilmiştir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Ceza Dairelerince tereddüde mahal bırakmayacak şekilde sürdürülen uygulamalara göre de yoklukta kurulan hükmün temyiz hakkı olanlara usulüne uygun tebliğ edilmediği hâllerde temyiz süresi işlemeye başlamayacağından, öğrenme üzerine verilen temyiz dilekçelerinin süresinde olduğu kabul edilmektedir.

Bu açıklamalar ışığında uyumsuzluk konusu değerlendirildiğinde;

Yerel Mahkeme hükmünün tebliğinden itibaren bir haftalık temyiz süresini kaçıran saniğin Yerel Mahkemeye hitaben yazdığı 29.12.2015 havale tarihli eski hâle getirme istemi niteliğindeki dilekçesi hakkında karar verme görevinin Yargıtaya ait olması nedeniyle, Yerel Mahkemece bu istemle ilgili olarak verilen eski hale getirme talebinin kabulüne ilişkin kararın hukuksal değerden yoksun olduğu kabul edilerek yapılan incelemede;

29.01.2004 tarihli mahkûmiyet hükmünün duruşmada hazır bulunmayan saniğe tebliğine ilişkin düzenlenen 05.03.2004 tarihli tebliğ mazbatasında "İlgili muhatabın imzadan imtina ettiğinden Tebligat Kanunu'nun 21. maddesine göre Ece Mahallesi Muhtar... 'e tebliğ edildi." yazılmış olmasına rağmen saniğin o tarihte cezaevinde bulunması nedeniyle tebliğ işleminin geçersiz olduğu, ancak saniğin 20.05.2005 tarihli mahsup talepli dilekçesinde Yerel Mahkemece hakkında 10 ay 25 gün hapis cezasına hükmedildiğini ve bu hükmün 15.03.2004 tarihinde kesinleştiğini açıkça yazması karşısında, saniğin mahsup dilekçesiyle hakkında kurulan mahkûmiyet hükmünden haberdar olduğunun anlaşıldığı, buna rağmen bir haftalık yasal süresinde temyiz kanun yoluna başvurmaması nedeniyle Yerel Mahkeme hükmünün 28.05.2005 tarihinde kesinleştiği, her ne kadar Yerel Mahkeme kararında, mahkûmiyet hükmüne yönelik başvurulacak kanun yolu, mercii ve süresi gösterilmeyip sadece kanun yolunun açık olduğu yazılmış ise de karar tarihinde yürürlükte bulunan 1412 sayılı CMUK'nın 268. maddesinin dördüncü fıkrasında kanun yollarına başvurunun mümkün olup olmadığının tereddüte yer vermeyecek şekilde açıkça gösterilmesinin yeterli olduğu ayrıca kanun yolu, mercii ve sürenin gösterilme zorunluluğunun bulunmadığı hususları göz önünde bulundurulduğunda, Yerel Mahkemenin uyarılama yargılaması sonucu kurmuş olduğu 15.06.2005 tarihli ek karara yönelik Özel Dairece yapılan temyiz incelemesi üzerine verilen onama kararında bir isabetsizlik bulunmadığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan Ceza Genel Kurulu Üyesi ...;

"Temyiz mahkemesince temyiz davasının görülebilmesi için, temyiz kanun yoluna başvuru hakkı olanların tamamının kararı tefhim veya tebliğ yoluyla öğrenmeleri kanuni bir zorunluluktur. 1412 sayılı CMUK'nın 'Kararın tefhim ve tebliği' başlıklı 33. maddesinde kararların tebliği 'Alakadar tarafın yüzüne karşı ittihaz

edilen kararlar kendisine tefhim olunur ve isterse kararın bir sureti de verilir. Diğer kararlar tebliğ olunur. Alakadar olan taraf mevkuf ise tebliğ edilen varaka talebi halinde kendisine okunup anlatılacağı şeklinde düzenlenmiştir. Buna göre hüküm tarafların hazır olmadığı bir oturumda verilmiş ise, gerekçeli kararın kendilerine tebliğ edilmesi zorunlu olup tebliğ işlemi 7201 Sayılı Tebligat Kanunu ve tebligat tüzüğü hükümlerine göre yapılır.

Somut olayda: sanık ... hakkında, Afyonkarahisar 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 29/01/2004 tarih ve 2002/692 Esas, 2004/94 Kararı ile hırsızlık suçundan mahkumiyetine ilişkin kararın sanığın konutunda, ilgili muhatap imzadan imtina ettiğinden Tebligat Kanununun 21. maddesine göre 05/03/2004 tarihinde tebliğ edildiği bildirilmiş ise de, sanığın aynı tarihte başka suçtan İsparta Cezaevinde hükümlü olduğu dosya içeriğinden anlaşılmaktadır. Sanığa Tebligat Kanununun 21. maddesine göre 05/03/2004 tarihinde yapılan tebliğ usulsüz olup dosya içeriğine göre usulsüz yapılan bu tebligat dışında kanuna uygun başka bir tebligatta yapılmamıştır. Sanığın 5237 sayılı TCK'nın yürürlüğe girmesinde sonra lehe kanun uygulanması yönünden cezaevinden dilekçe sunması, sonrasında uyarılama yargılaması talebinin reddedilmesi üzerine bu kararı temyiz etmesini öğrenme dolayısıyla hükmün kesinleştiğini kabul etmek kanuna aykırıdır. Bu nedenle usulüne uygun yapılmış tebligat bulunmadığından sanık hakkındaki ilk hükmün kesinleşmediği düşüncesiyle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabul edilmesi gerekirken reddine ilişkin sayın çoğunluğun kararına katılmıyorum." görüşüyle, Çoğunluk görüşüne katılmayan Ceza Genel Kurulu Üyesi ...;

"Sanığın yargılanması sonunda verilen 29.01.2004 tarih ve 692-94 sayılı hükmün usulüne uygun olarak tebliğ edilmemesi nedeniyle kesinleşmediği, buna bağlı olarak sonradan verilen uyarılama ve bunun onanmasına dair kararlar hukuki değerden yoksun bulduklarından, sanık tarafından sonradan verilen ve içeriği itibarıyla temyiz mahiyetinde olan dilekçesi dikkate alınarak ilk hükmün temyizen incelenmesi gerekmektedir. Şöyle ki;

Dosya kapsamına göre sanığın yokluğunda verilen 29.01.2004 tarih ve 692-94 sayılı hüküm, muhatapın imzadan imtina ettiğinden bahisle Tebligat Kanununun 21. maddesine göre konutunda tebliğ edildiği bildirilmiş ise de; sanığın bu tarihte ceza evinde olduğu ve dolayısıyla yapılan tebligatın usulsüz olduğu, buna rağmen 15.03.2004 tarihinde kesinleştirilip, 27.03.2005 tarihinde de infaz edildiği anlaşılmaktadır. Özel Dairece, sanığın mahkemeye sunduğu 25.05.2005 tarihli mahsup dilekçesinde yer verdiği '29.01.2004 tarihli mahkemeniz tarafından verilme 10 ay 25 gün hapis cezasına mahkum oldum ve mahkemenizin vermiş olduğu karar 15.03.2005 tarihinde kesinleşmiştir' şeklindeki ibare nedeniyle hükmü öğrenmiş ve sonucunu kabul etmiş sayıldığı görülmektedir.

Konuyla ilgili hüküm tarihinde yürürlükte bulunan yasal düzenlemelere gelince; 03.10.2001 tarih ve 4709 Sayılı kanunla eklenen Anayasa'nın 'Temel hak ve hürriyetlerin korunması' başlıklı 40/2.maddesi 'Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.' hükmünü taşımaktadır. Yine hüküm tarihinde yürürlükte bulunan 1412 Sayılı CMUK'nın 268/4. maddesine göre hükümde kanun yollarına başvurmanın mümkün olup olmadığının tereddüte yer vermeyecek biçimde açıkça gösterilmesi gerekmektedir. Hak arama özgürlüğü ile yakından ilişkili ve emredici vasıftaki bu hükümlere göre sanığa ve kanun yoluna başvuru hakkı olanlara hüküm açıklanırken ve hazır değilse tebliğ edilen gerekçeli kararda başvurabileceği kanun yolları, mercii ve süresinin bildirilmesi zorunludur. Bu yasal düzenlemelerin ortak amacı bireylerin yargı ya da idari makamlar önünde sonuna kadar haklarını arayabilmelerine kolaylık ve imkan sağlamaktır. Çünkü son derece dağınık ve değişken olan mevzuat karşısında insanların hakkını aramakta güçlük çekeceğini değerlendiren yasa koyucu, başvurulacak kanun yolu, mercii ve süresini de içeri şekilde karar ve işlemlerden ilgisinin Devlet tarafından haberdar edilmesini hak arama, hak ve hürriyetlerin korunması bakımından zorunluluk haline getirmiştir.

Bu açık ve emredici düzenlemelere rağmen 29.01.2004 tarihli yokluğunda verilen hükümde sanığın başvuracağı kanun yolu ve süresi gösterilmemiştir. Ardından hak arama özgürlüğünün ihlal edilmemesi ve yasal temyiz süresinin başlayabilmesi için bu hususları içeren bir şerh ile hükümden haberdar edilmesi gerektiği halde, cezaevinde bulunduğu bir dönemde konutuna gönderilerek usulsüz olarak kesinleştirilmiştir. Usulsüzde olsa kesinleşmiş şekilde başvuracağı kanun yolu, mercii ve süresini içermeyen hükmü müddetname tebliği veya infaz nedeniyle öğrenmiş olması yasal temyiz süresini başlatmaz. Çünkü, sanığa başvuracağı kanun yolu, mercii ve süresini içerir halde hükmün tebliği yerine, kesinleşmiş halde bildirilmesi onu yanıltır ve hak arama özgürlüğünü ihlal eder.

Açıklanan nedenlerle; sanığın yargılanması sonucu yokluğunda kurulan 29.01.2004 tarihli hükmün, yasal uyarıyı içermediği ve usulüne uygun olarak tebliğ edilmediği için henüz kesinleşmediği, sonradan verilen dilekçeleri nazara alınarak temyizen incelenmesi gerektiği düşüncesinde olduğumdan sayın çoğunluğun görüşüne iştirak edilememiştir." düşüncesiyle,

Çoğunluk görüşüne katılmayan diğer üç Ceza Genel Kurulu Üyesi de; benzer düşüncelerle karşı oy kullanmışlardır.

SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle,

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının REDDİNE,

2- Dosyanın mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 01.10.2019 tarihinde yapılan ilk müzakerede yeterli çoğunluk sağlanamadığından 17.10.2019 tarihinde yapılan ikinci müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.